

Bezwaren in beroepsschrift met betrekking tot de vergunningen van Omgevingswet, Waterwet en Natuurbeschermingswet van de megamestvergister RMS te Groenlo

dd 12 december 2018. Beroepsschrift omwonenden, Stichting Leefbaar Buitengebied Gelderland en milieuorganisatie MOB

De drie beroepsschriften betreffen onder meer de onderstaande bezwaren.

A. Niet ter inzage gelegde documenten

Diverse belangrijke documenten zijn ten onrechte niet ter inzage gelegd. Het betreft de aanmeldingsnotitie MER en de adviezen van de wettelijke adviseurs en/of Waterschap Rijn en IJssel, de Veiligheids- en gezondheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en de gemeente Oost Gelre. Diverse belangrijke onderliggende documenten (oa uit de aanvraag) zijn niet aan de vergunningen gekoppeld.

B. Wabo-vergunning (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)

De bezwaren met betrekking tot Omgevingsvergunning zijn onder meer de volgende.

MER-aanmeldnotitie schiet te kort

De vergunde vrachten stikstofoxiden en ammoniak zijn veel hoger dan in de Aanmeldingsnotitie MER. Ook de uiteindelijk aangevraagde en vergunde geuruitstoot is veel hoger dan in de Aanmeldingsnotitie MER. Voor een aantal geluidsmmeetpunten is ook een hogere geluidsbelasting vergund dan in de aanmeldingsnotitie. De jaarlijkse input van 10 miljoen m3 aardgas is ook niet vermeld in de Aanmeldingsnotitie MER en de MER-beoordeling. In de zogenoemde aanmeldingsnotitie MER zijn de voorspelde uitstoot van de installatie en de milieueffecten onderschat. Op basis hiervan is bij de MER beoordeling door bevoegd gezag geconcludeerd dat een MER niet noodzakelijk zou zijn.

Adviezen niet verwerkt

Het advies van de veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (17 juli 2017) is niet verwerkt. Het betreft een noodzakelijke tweede ontsluitingsweg voor de bereikbaarheid van hulpverleningsdiensten, twee nieuwe bluswatervoorzieningen, een opvang tegen de uitstroom van mest bij een calamiteit en zwavelsulfide-meters op het terrein.

Export mestkorrels naar Duitsland niet mogelijk

Duitse wetgeving verbiedt het op het land brengen van mestkorrels die gemaakt zijn door mestvergisting met het co-substraat bermgras. Dit onder meer vanwege verontreinigingen zoals scherpe deeltjes glas en metaal die gevaarlijk voor vee zijn. De megamestvergister Groenlo gebruikt jaarlijks 150.000 ton/ jaar bermgras. Export van digestaatkorrels op basis van bermgras naar Duitsland is daarom niet toegestaan. Ook vanwege het ontbreken van een vergunningvoorschrift tot hygienisatie.

Energiebalans en energie-efficiency onvoldoende

De vergunningverlener had de energiebalans en energie-efficiency moeten beoordelen op grond van het Europese document BREF Energie-efficiency. Bezwaarmakers zijn er achter gekomen dat een input van 10 miljoen m3 aardgas per jaar niet is vermeld in de MER-beoordeling. De output van groen gas wordt geschat op 20 tot 25 miljoen m3 per jaar, maar kan ook veel lager uitvallen

uitgaande van de nu vergunde te vergisten afvalstoffen. 20 to 25 miljoen m³ is een erg optimistische schatting. Het aandeel ingekocht aardgas daarvan bedraagt in feite ca 40 tot 50%. Onduidelijk is waar de warmte vandaan komt om mest tot de vergistingstemperatuur van 37 graden en de pasteurisatietemperatuur van 70 graden te verwarmen. De WKK's (installatie voor het gelijktijdig opwekken van warmte en elektriciteit) zijn een noodvoorziening om biogas bij calamiteiten te kunnen verbranden. Er is echter geen maximum voor het aantal draaiuren van de WKKs gesteld.

Een onderzoek inzake de energie-efficiency dient pas te worden uitgevoerd nadat de installatie is gebouwd (in plaats daarvoor).

Stofnormering te ruim

Onduidelijk is of alle emissiepunten naar de lucht zijn opgenomen in de aanvraag. Zo zijn er geen stofnormen opgenomen voor de afzuiging van de aanvoerhal van co-producten en de mestopslagen (ook niet voor ammoniak). Terwijl juist stof de drager is van zogenoemde bio-aerosolen die bij mestvergisting kunnen vrijkomen. Dit zijn onder meer bacterien en virussen die aanwezig zijn in fijn stof uit mest. De bio-aerosolen zijn voor mensen direct ziekteverwekkend (oa door het gif endotoxine).

Een stofuitstootnorm van 6,3 mg/ m³ voor een totale luchtuitstoot van 180.000 m³ per uur is opgenomen. Dat houdt in dat de jaarlijkse stofuitstoot ca 10 ton stof maximaal mag bedragen. In de vergunningvoorschriften is de stofnorm van 6,3 mg/m³ niet opgenomen. De stofnorm voor de dezelfde megamestvergister van RMS te Venlo bedraagt daarentegen 1 mg/m³. Ook voor de twee WKK's zijn geen uitstootnormen opgenomen. De lay-out van het bedrijfsproces kan worden gewijzigd zonder een toetsing. Wettelijk verplichte monitoringsvoorschriften voor luchtuitstoot zijn niet opgenomen in de vergunning.

Toetsing Best Beschikbare Technieken onvoldoende

De toetsing aan Best Beschikbare Technieken (zgn BBT-toetsing) is niet adequaat (niet correct en niet passend). De toegepaste milieumaatregelen dienen te worden getoetst aan de Europese BREF-documenten (Best Available Techniques Reference documents). Technieken, normen en voorschriften uit deze Europese BREF's met betrekking tot afvalbehandeling, lucht- en wateremissies, energie-efficiency en monitoring dienen van toepassing te worden verklaard. Dat is bij vele milieumaatregelen niet correct gebeurd.

Niet alle geurbronnen meegenomen en genormeerd

Niet van alle geuremissiebronnen zijn geurnormen opgenomen. De aanvraag bevat geen overzichtelijke lijst van geur-emissiepunten. Rendementen van wassers, bio-filters en actief kool zijn te optimistisch ingeschat. In het geurrapport is de te verwachten geursterkte (zgn hedonische waarde) slechts als 'minder hinderlijk' opgenomen. Ervaringen bij andere mestvergisters duiden er op dat de stankbeleving voor omwonenden ernstiger en zwaarder is. Voor diffuse geuremissie is uitgegaan van een nulmissie. De geurverspreidingsberekeningen bevat geen overzicht van uitgangspunten en zijn daardoor niet navolgbaar. Geurcontouren zijn niet aan voorschriften gekoppeld.

Megamestvergister past niet in bestemmingsplan

De aangevraagde activiteiten van de megamestvergister (milieucategorie 5.1) met oppervlakte van 9,5 ha passen niet in het bestemmingsplan. Dat laat maar 6 hectare van deze milieucategorie toe. De inpassing van de megamestvergister voldoet niet aan de richtafstanden voor geur en geluid uit de VNG brochure 'Bedrijven en milieuzonering' tot nabijgelegen woningen. De huidige

weginfrastructuur voor de aan- en afvoer van mest- en mestkorrels is voor een deel nog onvoldoende voor het zware transportverkeer.

C. Waterwetvergunning

De bezwaren met betrekking tot de Waterwetvergunning zijn onder meer de volgende.

Geen normering restanten vee-medicatie

In de Waterwetvergunning ontbreken normen voor lozing van antibiotica, groeibevorderaars, hormoonverstoringende stoffen en medicijn(resten) die in de intensieve veehouderij worden toegepast. Uit onderzoek van Wageningen Universiteit blijkt dat onder meer het antibioticum doxycycline dat in de intensieve veehouderij wordt toegepast, door de toegepaste zuiveringstechniek (omgekeerde osmose) niet volledig wordt tegengehouden. Normering voor dergelijke uitstoot is volgens Europese wetgeving verplicht.

Lozing op te kleine waterloop

De mestvergister loost het restwater op een langzaam stromend, kleine gekanaliseerde waterloop, de Leerinkbeek. Het geloosde watervolume van de mestvergister per tijdseenheid bedraagt 's zomers slechts een derde van de afvoer van de Leerinkbeek. De verdunning is daardoor zeer beperkt. Hoge concentraties van verontreinigingen in het geloosde afvalwater kunnen daardoor niet worden uitgesloten. De waterloop is te klein voor de lozing van het effluent.

Ionenwisselaar ontbreekt

De vergunde concentratie van chloride in het te lozen afvalwater is 150 maal hoger dan de lozingsconcentratie die in de aanvraag staat. Waarschijnlijk is de norm dermate hoog omdat een zgn ionenwisselaar als zuiveringsstap ontbreekt. Ook lozingsconcentraties voor zware metalen zijn ruimer vergund dan in de vergunningaanvraag is aangevraagd. Er ontbreekt een ionenwisselaar zoals die in de milieuvergunning voor de mestvergister BVA te Varsseveld is opgenomen. Gezien de bij tijden beperkte verdunning is een ionenwisselaar een belangrijke zuiveringsmaatregel.

Te weinig capaciteit voor buffering afvalwater

Er is geen goed calamiteitenplan bij het falen van de waterzuivering (de zgn omgekeerde osmose techniek). De praktijk wijst uit dat omgekeerde osmose technologie bij mestvergisters de nodige problemen wat betreft robuustheid en onderhoud geeft. Ook voor producenten en leveranciers van deze technologie is de gekozen, ongekende schaalgrootte van de megamestvergister (vijf maal zo groot dan normaal) en de daaraan gekoppelde hoeveelheid afvalwater onbekend terrein. Het buffervat kan slechts twee uur ongezuiverd afvalwater opvangen. Bij een langdurige noodsituatie zal ongezuiverd of onvoldoende gezuiverd afvalwater geloosd moeten worden in de vijver. De vijver zal worden verontreinigd en onbruikbaar worden als buffering naar de Leerinkbeek.

Geen voorschrift hygiensatie

onduidelijk is of de hygiensatie van de mest wel bij 70 graden plaats vindt. In de vergunningdocumenten wordt ten onrecht gesteld dat bij 55 graden alle bacteriën en ziektekiemen worden gedood. Dat is onjuist. Er ontbreekt ten onrechte in de vergunning een voorschrift van hygiensatie van de mest tot 70 graden.

D. Vergunning Natuurbeschermingswet (wet natuurbescherming)

De bezwaren met betrekking tot de vergunning voor de natuurbeschermingswet zijn onder meer de volgende.

Werkelijke stikstof-uitstoot hoger

De gebruikte NOx uitstoot van 20.661 kg is te laag omdat de uitstoot van de WKK's niet is meegenomen. De ammoniak uitstoot van 5.399 kg is gebaseerd op een rendement van de chemische wassers van groter dan 99%. Dit rendement is te hoog ingeschat. De ammoniak-uitstoot ligt daardoor hoger. Voor een juiste beoordeling had een MER (milieueffectrapport) dienen te worden gemaakt dat door de Commissie m.e.r. extern op kwaliteit wordt getoetst.

Er wordt in de MER-beoordeling uitgegaan van voldoende ontwikkelruimte in de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof). Dit is niet onderzocht, niet onderbouwd en onwaarschijnlijk. De toestand van instandhouding van naburige (binnen straal van 15 km) Natura 2000-Gebieden is door de provincie niet onderzocht en niet aangegeven. Dit geldt voor zowel Duitse als Nederlandse Natura 2000-gebieden. Op grond van het recente arrest van het Europese Hof in de PAS-zaak (dd 7 november 2018) dient de provincie dit na te gaan middels een MER of een passende beoordeling. Er is geen passende beoordeling gemaakt voor Nederlandse Natura 2000-gebieden noch voor de nabijgelegen Duitse gebieden (4,8 km afstand). Er wordt alleen verwezen naar de Duitse depositienorm van 7,14 mol/ha/jaar.

In de aanmeldingsnotitie MER is sprake van een uitstoot van in totaal: $953 \text{ NOx} + 5.399 \text{ NH}_3 = 6.352$ (NOx + NH3) kg/jaar. Uit de Aerius berekening blijkt dat sprake is van een veel grotere totale uitstoot van: 23.579 (NOx + NH3) kg/jaar. Voor een eenduidige bepaling van de stikstofuitstoot dient een MER te worden gemaakt. De MER-beoordeling is niet correct.

De inzet voor de WKK's is niet eenduidig. In de vergunningaanvraag Natuurbeschermingswet staat aangegeven dat beide WKK's alleen gebruikt worden in een geval van calamiteiten waarbij de elektriciteit uitvalt. De brandstof is daarbij aardgas, geen (ruw) biogas. De NOx emissies zijn slechts ten dele meegenomen in de stikstofdepositieberekeningen.

Zwaar overbelast natuurgebieden

De volgende Natura 2000-gebieden hebben in ieder geval te leiden onder de extra stikstofdepositie afkomstig van RMS:

- * Zwillbrockervenn & Ellewickerveld (Duitsland) (5 km);
- * Korenburgerveen (7 km);
- * Stelkampsveld (10 km);
- * Buurserzand & Haaksbergerveen (10 km);
- * Rijntakken;
- * Veluwe.

Deze gebieden worden al decennia zwaar overbelast door onder andere de reeds bestaande veehouderij, verkeer en achtergrond. Waar een maximale depositiewaarde van 400 mol/ha/jaar is gewenst, treedt feitelijk een veel hogere depositiewaarde op. Een nieuwe emissiebron als RMS is ongewenst. Met het beoogde bedrijfsinitiatief is evenwel sprake van grote ammoniak- en NOx-emissies en deposities.

Uitspraak Europese Hof niet toegepast

In het besluit wordt gesteld dat er een passende beoordeling zou zijn gemaakt. Die blijkt er niet te zijn. Het besluit gaat nog voor de Nederlandse Natura 2000-gebieden uit van saldering van ammoniakemissies van veehouderijen met grotendeels NOx-emissies van RMS. Het bestreden besluit is gebaseerd op 2 varianten:

- (1) Saldering;
- (2) de PAS. Immers in de aanvraag wordt ook beroep gedaan op ontwikkelingsruimte in de PAS. Voor het Duitse gebied wordt simpelweg uitgegaan van de vrijstellingsgrens van 7,14 mol/ha/jaar. Van belang zijn het advies van de Advocaat Generaal (dd 25 juli 2018) en de uitspraak van het Europees

Hof (dd 7 november 2018). De provincie heeft dit advies en de uitspraak van het Europese Hof in het bestreden besluit totaal genegeerd.

De gevolgen voor de Duitse Natura 2000-gebieden hadden moeten worden onderzocht in een MER. De recente uitspraak van het Europese Hof geldt ook voor Natura2000-gebieden in Duitsland.

Overgangsrecht niet van toepassing

Bij de ter visie gelegde stukken is niet de vergunningaanvraag Natuurbeschermingswet van 2015 gevoegd. In 2016 is de aanvraag van 2015 vervangen door een aanvraag op basis van de PAS. Uit de ter visie gelegde stukken blijkt sowieso niet dat de aanvraag is ingediend voordat de PAS in werking trad. Dus valt deze vergunning sowieso niet onder het overgangsrecht van de PAS. Op het bestreden besluit is het overgangsrecht niet van toepassing. Immers in 2016 is een nieuwe aanvraag ingediend die aanspraak maakt op ontwikkelruimte in de PAS. Op basis van de uitspraak van het Europese Hof mag externe saldering ook niet als mitigerende maatregel worden beschouwd. Aangezien zonder mitigerende maatregelen duidelijk sprake is van een stijging van de stikstofdepositie op overbelaste stikstofgevoelige habitats in Natura2000-gebieden, is er geen zekerheid dat de natuurlijke kenmerken van de habitats niet aangetast worden. De vergunning Natuurbeschermingswet had niet mogen worden verleend.